

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται να αξιοποιήσουν τις εξής πληροφορίες του κειμένου:

- Οι περιφέρειες αυτές (θέματα) διοικούνται από έναν ανώτερο αξιωματικό, τον στρατηγό
- Ο στρατηγός συγκεντρώνει στο πρόσωπό του τις στρατιωτικές και πολιτικές εξουσίες της περιοχής του.
- Διοικεί ένα στρατιωτικό σώμα που στρατολογείται επιτόπου και εξοπλίζεται με τα μέσα που προμηθεύουν οι πληθυσμοί της περιοχής.

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 1, 2. Η βασιλεία του Ηρακλείου (610-641). Αποφασιστικοί αγώνες και μεταρρυθμίσεις. β. Εσωτερική αναδιοργάνωση] μπορούν να αξιοποιηθεί η εξής αναφορά:

- «Την ανώτατη στρατιωτική και πολιτική εξουσία του θέματος ασκούσε ο στρατηγός».

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται να αξιοποιήσουν τις εξής πληροφορίες του κειμένου:

- το «θέμα» επιφορτίζεται κανονικά με την άμυνα της περιοχής του
- δημιουργία εθνικού στρατού, συντηρούμενου από τη γενική εισφορά
- εγκατάλειψη των πολυδάπανων και αβέβαιων για την πίστη τους μισθοφορικών στρατών
- έμπνευση πνεύματος συλλογικής ευθύνης και εθνικής αυτοάμυνας

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 1, 2. Η βασιλεία του Ηρακλείου (610-641). Αποφασιστικοί αγώνες και μεταρρυθμίσεις. β. Εσωτερική αναδιοργάνωση] μπορούν να αξιοποιηθούν οι εξής αναφορές:

- «[...] οι μισθοφόροι εξέλιπαν»
- «[...]οι νέοι στρατιώτες-αγρότες αγωνίζονταν με αυταπάρνηση υπερασπιζόμενοι την ιδιοκτησία τους.»

Θετικά μπορεί να εκτιμηθεί ενδεχόμενη κριτική συσχέτιση, εκ μέρους των μαθητών/-τριών, της αποτελεσματικότερης διοίκησης (επιδιωκόμενος στόχος) με το όφελος για το αμυντικό σύστημα της αυτοκρατορίας που βασίζεται στη σφυρηλάτηση σχέσεων εμπιστοσύνης

ανάμεσα στον αυτοκράτορα και τον στρατηγό (αντιπρόσωπος αυτοκρατορικής εξουσίας σε απομακρυσμένα από το κέντρο της αυτοκρατορίας εδάφη), αλλά και ανάμεσα στον αυτοκράτορα (που εκπροσωπείται μέσω του στρατηγού) και τους στρατιώτες που, ως μέλη ενός εθνικού στρατού, εμπνέονται από το αίσθημα της συλλογικής ευθύνης για την επίτευξη του κοινού στόχου: της εθνικής αυτοάμυνας.